

JAVNO KOMUNALNO PREDUZEĆE

NAŠ DOM PO POŽEGA

PISMO RUKOVODSTVU

*Informacije o zapažanjima i preporukama
revizora na osnovu izvršene revizije*

SADRŽAJ

I.	UVOD	3
II.	CILJ I SVRHA PISMA	4
III.	OBAVEZE I ODGOVORNOSTI	5
	Odgovornost rukovodstva	5
	Odgovornost revizora	5
IV.	PLAN I VREMENSKI OKVIR ZA OBAVLJANJE REVIZIJE	6
V.	ZAPAŽANJA I PREPORUKE	7
	1. UNUTRAŠNJI NADZOR NAD POSLOVANJEM	8
	2. NEKRTNINE, POSTROJENJA I OPREMA	9
	3. ZALIHE	10
	4. POTRAŽIVANJA OD KUPACA	11
	5. OSNOVNI KAPITAL	12
	6. POPIS IMOVINE I OBAVEZA	13
VI.	PROCENJENI RIZICI – LEGENDA	14

I. UVOD

**Rukovodstvu
Javnog komunalnog preduzeća
NAŠ DOM PO Požega**

Poštovani,

Želimo da vam prezentiramo Pismo rukovodstvu u kome su sadržane informacije o našim zapažanjima i preporukama nakon obavljene revizije finansijskih izveštaja u vašem Preduzeću.

Finansijski izveštaji koji su bili predmet revizije obuhvataju bilans stanja na dan 31.12.2024. godine i odgovarajući bilans uspeha, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izveštaje.

Reviziju finansijskih izveštaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji koji nalaže primenu Međunarodnih standarda revizije objavljenih u Republici Srbiji, kao i našom metodologijom. Međunarodni standardi revizije, nalažu da se revizija planira i izvrši na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji Preduzeća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Informacije koje navodimo u pismu rukovodstvu su poverljive prirode i pripremljene su isključivo za interne potrebe rukovodstva. Informacije ne bi trebalo prezentovati trećim licima bez naše pismene saglasnosti, niti mi preuzimamo odgovornost u pogledu sadržaja istih prema trećim licima.

Koristimo ovu priliku da se zahvalimo svim zaposlenima u vašem Preduzeću na profesionalnoj saradnji u toku našeg angažovanja.

Beograd, 26.06.2024. godine

Dana Krsmanović
Licencirani ovlašćeni revizor

II. CILJ I SVRHA PISMA

U skladu sa ugovorom zaključenim između Društva za reviziju, računovodstvo i poresko savetovanje „KLS REVIZIJA“ d.o.o. Beograd (u daljem tekstu “Društvo za reviziju”) i i Javnog komunalnog preduzeća NAŠ DOM PO Požega (u daljem tekstu “Preduzeće”), Društvo za reviziju je angažovano da izvrši reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Preduzeća sa stanjem na dan 31. decembra 2024. godine. Revizija finansijskih izveštaja Preduzeća, sačinjenih u skladu sa Zakonom o računovodstvu, izvršena je u skladu sa Zakonom o reviziji, Međunarodnim standardima revizije objavljenim u Republici Srbiji i metodologijom Društva za reviziju.

Međunarodni standardi revizije, nalažu da se revizija planira i izvrši na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji Preduzeća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija koju smo obavili u vašem Preduzeću je sprovedena putem pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su bili zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalim usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene ovih rizika, Društvo za reviziju je sagledalo i interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima. Revizija, je takođe, uključila procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i značajnih procena izvršenih od strane Preduzeća, kao i ocenu celokupne prezentacije finansijskih izveštaja Preduzeća.

Pored toga, navedena regulativa zahteva da određena pitanja u vezi sa obavljanjem revizije komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje. Efektivna dvosmerna komunikacija od značaja je za razumevanje pitanja u vezi sa obavljanjem revizije i uspostavljanje konstruktivnog poslovnog odnosa pri tome vodeći računa da se zadrži naša profesionalna nezavisnot i objektivnost.

Zapažanja i preporuke sadržane u ovom pismu se odnose samo na propuste uočene u redovnom toku sprovođenja revizije, tako da ne možemo reći da smo uočili sve postojeće nedostatke koji bi se mogli otkriti detaljnom analizom poslovanja Preduzeća kroz druga specijalna angažovanja.

U nastavku navodimo informacije o zapažanjima u vezi sa određenim stanjima i transakcijama prikazanim u vašim poslovnim knjigama, kao i preporuke za njihovu korekciju.

III. OBAVEZE I ODGOVORNOSTI

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja za 2024. godinu u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške. Odgovornost rukovodstva obuhvata i odabir i primenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procena koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je odgovorno da obezbedi da Preduzeće posluje u skladu sa zakonskom regulativom važećom za njegovo poslovanje.

Rukovodstvo je odgovorno za organizaciju računovodstva na način koji omogućava sveobuhvatno evidentiranje, kao i sprečavanje i otkrivanje pogrešno evidentiranih poslovnih promena, za određivanje lica koja su odgovorna za zakonitost i ispravnost nastanka poslovne promene i sastavljanje i kontrolu računovodstvenih isprava o poslovnoj promeni, za uređenje kretanja računovodstvenih isprava i za utvrđivanja rokova za njihovo dostavljanje na dalju obradu i knjiženje u poslovnim knjigama.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o tome da li finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Preduzeća za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Reviziju ćemo izvršiti u skladu sa Zakonom o reviziji, Međunarodnim standardima revizije i našom metodologijom. Navedena regulativa zahteva da postupimo u skladu sa etičkim zahtevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se u razumnoj meri uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od revizorovog prosuđivanja, uključujući i procenu rizika materijalno značajnog pogrešnog iskaza u finansijskim izveštajima, nastalog usled kriminalne radnje ili greške. Revizija takođe, obuhvata ocenu prikladnosti primenjenih računovodstvenih politika i racionalnosti računovodstvenih procena rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Zbog inherentnih ograničenja revizije, kao i inherentnih ograničenja interne kontrole, postoji neizbežan rizik da neki materijalno pogrešni iskazi možda neće biti otkriveni, iako je revizija adekvatno planirana i izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije.

IV. PLAN I VREMENSKI OKVIR ZA OBAVLJANJE REVIZIJE

Međunarodni standardi revizije i metodologija Društva za reviziju, nalažu da se revizija planira i izvrši na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji Preduzeća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

U cilju ispunjenje navedenih zahteva i izražavanja našeg mišljenja o finansijskim izveštajima, proces obavljanja revizije podeljen je u tri faze, i to:

- ✓ **Planiranje i procena rizika;**
- ✓ **Odgovor na procenjene rizike; i**
- ✓ **Izveštavanje.**

Planiranje i procena rizika podrazumeva identifikovanje i procenu rizika materijalno pogrešnih iskaza putem razumevanja klijenta i njegovog okruženja, uključujući internu kontrolu, kako bi se obezbedila osnova za kreiranje i primenu odgovora na procenjene rizike. U ovoj fazi pribavljamo informacije o klijentu i njegovom poslovanju, upoznajemo računovodstvene procese klijenta i obavljamo druge postupke kako bi procenili rizike.

Odgovor na procenjene rizike podrazumeva pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza u vezi sa procenjenim rizicima putem kreiranja i primene odgovora na procenjene rizike. U ovoj fazi sprovodimo testove i revizorske procedure fokusiranjem na procenjene rizike.

Izveštavanje podrazumeva formiranje i izražavanje mišljenja na osnovu zaključaka izvedenih iz pribavljenih revizijskih dokaza. U ovoj fazi komuniciramo sa menadžmentom o otvorenim pitanjima u cilju njihovog razrešenja, dostavljamo nacrt našeg izveštaja a nakon toga i naš konačni izveštaj. Ovo Pismo predstavlja jedan deo ove faze u obavljanju revizije finansijskih izveštaja za 2024. godinu.

V. ZAPAŽANJA I PREPORUKE

U skladu sa MRS 260 – *Komunikacija sa licima ovlašćenim za upravljanje*, potrebno je da zapažanja do kojih smo došli prilikom obavljanje revizije, a od značaja su za proces finansijskog izveštavanja, saopštimo licima ovlašćenim za upravljanje.

Obim ispitivanja koji smo sproveli u datim okolnostima, izvršen je u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima iskazanim u vašim poslovnim knjigama, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Kao što smo prethodno naveli obavljanje revizije nije suštinski završeno budući da nismo obavili sve neophodne procedure i postupke.

<p>1. UNUTRAŠNJI NADZOR NAD POSLOVANJEM</p> <p>Procenjeni rizik Srednji nivo</p>	<p>Zapažanje</p> <p>Preduzeće nije uspostavilo sistem internih kontrola u skladu sa <i>Pravilnikom o zajedničkim kriterijumima i standardima za uspostavljanje, funkcionisanje i izveštavanje o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru.</i></p> <p>Pored toga, Preduzeće nije uspostavilo internu reviziju u skladu sa <i>Pravilnikom o zajedničkim kriterijumima za organizovanje i standardima i metodološkim uputstvima za postupanje i izveštavanje interne revizije u javnom sektoru.</i></p> <p>Preporuka</p> <p>Preduzeće je trebalo da uspostavi sistem internih kontrola i sistem interne revizije kako je to predviđeno <i>Pravilnikom o zajedničkim kriterijumima i standardima za uspostavljanje, funkcionisanje i izveštavanje o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru i Pravilnikom o zajedničkim kriterijumima za organizovanje i standardima i metodološkim uputstvima za postupanje i izveštavanje interne revizije u javnom sektoru.</i></p> <p>Odgovor rukovodstva</p> <p> </p>
---	---

<p>2. NEKRTNINE, POSTROJENJA I OPREMA</p> <p>Procenjeni rizik Visok nivo</p>	<p>Zapažanje</p> <p>Preduzeće je u poslovnim knjigama sa stanjem na dan 31.12.2024. godine iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 106.890 hiljada dinara. Uvidom u dokumentaciju u vezi sa navedenim sredstvima utvrđeno je da Preduzeće nije vršilo preispitivanje preostalog korisnog veka upotrebe osnovnih sredstava i opreme, što ima za posledicu da su u upotrebi značajna sredstva koja su potpuno amortizovana. Nabavna vrednosti sredstava koja odgovaraju ispravci vrednosti, iznose 125.996 hiljada dinara.</p> <p>Preporuka</p> <p>U skladu sa <i>Odeljkom 17 – Nekretnine, postrojenja i opreme MSFI za MSP</i>, Preduzeće je u vezi sa nekretninama, postrojenjima i opremom trebalo da vrši preispitivanje korisnog veka upotrebe sredstava na kraju svakog bilansa i da u skladu sa procenjenim vekom upotrebe vrši umanjeње vrednosti sredstava.</p> <p>Odgovor rukovodstva</p> <p>- </p>
---	--

<p>3. ZALIHE</p> <p>Procenjeni rizik</p> <p>Visok nivo</p>	<p>Zapažanje</p> <p>Preduzeće je u poslovnim knjigama sa stanjem na dan 31.12.2024. godine iskazalo zalihe materijala u iznosu od 2.401 hiljada dinara. Uvidom u stanje zaliha na taj dan, utvrđeno je da su u okviru iskazanog stanja sadržane značajne zalihe iz prethodnog perioda. Na osnovu pregleda odgovarajuće dokumentacije utvrđeno je da su u okviru zaliha materijala sadržane su zalihe sa usporenim obrtom, odnosno zalihe materijala koje su starije od godinu dana.</p>
	<p>Preporuka</p> <p>Preduzeće je trebalo da izvrši poređenje knjigovodstvene vrednosti zaliha sa njihovom neto ostvarivom vrednosti, kako bi utvrdilo da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti, u skladu sa <i>Odeljkom 27 – Umanjenje vrednosti imovine</i> MSFI za MSP. Pored toga, Preduzeće je trebalo da izvrši analizu i prepoznavanje značajnih rezervnih delova i pomoćne opreme koji će se koristiti duže od jednog izveštajnog perioda, kao i rezervnih delova i opreme za servisiranje koji se mogu koristiti samo u vezi sa nekom nekretninom, postrojenjem ili opremom, kako bi izvršilo njihovu reklasifikaciju budući da se ove stavke priznaju kao stalna imovina, shodno odredbama <i>Odeljka 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema</i> MSFI za MSP.</p>
	<p>Odgovor rukovodstva</p> <p></p>

4. POTRAŽIVANJA OD KUPACA Procenjeni rizik Visok nivo	Zapažanje Preduzeće je u poslovnim knjigama sa stanjem na dan 31.12.2024. godine iskazalo potraživanja od kupaca u iznosu od 98.803 hiljada dinara, kao i potraživanja za kamatu u iznosu od 11.018 hiljada dinara. U toku obavljanja revizije nisu dobijene nezavisne potvrde salda od dužnika za značajan deo potraživanja koja su iskazana na kraju izveštajnog perioda. Preporuka Preduzeće je trebalo da izvrši usaglašavanje stanja sa dužnicima u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu. Odgovor rukovodstva []
--	---

5. OSNOVNI KAPITAL Procenjeni rizik Visok nivo	Zapažanje Preduzeće je u poslovnim knjigama sa stanjem na dan 31.12.2024. godine iskazalo osnovni kapital u iznosu od 40.682 hiljada. Uvidom u javno dostupne podatke koje vodi Agencije za privredne registre (APR), utvrđeno je registrovani osnovni kapital Preduzeća nula dinara.
	Preporuka Preduzeće je trebalo da usaglasi stanje osnovnog kapitala iskazanog u poslovnim knjigama sa kapitalom registrovanim kod Agencije za privredne registre i stajem osnovnog kapitala propisanog Odlukom o osnivanju.
	Odgovor rukovodstva [-]

<p>6. POPIS IMOVINE I OBAVEZA</p> <p>Procenjeni rizik Srednji nivo</p>	<p>Zapažanje</p> <p>U dostavljenim pojedinačnim Izveštajima o popisu imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2024. godine uočeno je da Izveštaji ne sadrže sve odredbe propisane Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa I usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Naime, prema članu 13. Pravilnika, o izvršenom popisu sastavlja se izveštaj koji sadrži:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stvarno stanje utvrđeno popisom i knjigovodstveno stanje imovine i obaveza; - razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja; uzroke neslaganja između stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja; - predloge za likvidaciju utvrđenih razlika (prebijanje manjkova i viškova nastalih po osnovu zamena, način naknađivanja manjkova i prihodovanja viškova, otpisivanja zastarelih potraživanja, prihodovanja zastarelih obaveza i dr.); - način knjiženja; primedbe i objašnjenja lica koja rukuju, odnosno koja su zadužena materijalnim i novčanim vrednostima o utvrđenim razlikama, kao i druge primedbe i predloge komisije za popis, odnosno lica iz člana 6. ovog pravilnika u vezi sa popisom. <p>-</p> <p>Preporuka</p> <p>Komisija za popis imovine i obaveza je trebala da sastavi Izveštaje o popisu u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa I usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.</p> <p>Odgovor rukovodstva</p> <p>[.]</p>
---	---

VI. PROCENJENI RIZICI – LEGENDA

U nastavku prikazujemo pregled rizika prema značajnosti.

Legenda	Definicija
Nizak nivo	Rizik na niskom nivou, preporuka za poboljšanje koja ne zahteva momentalni korekciju
Srednji nivo	Rizik na srednjem nivou, potreba za preduzimanjem korektivnih radnji u što kraćem periodu
Visok nivo	Rizik na visokom nivou, zahteva se hitna korekcija po navedenom osnovu i otklanjanje uočenih nedostataka. Eventualno ne postupanje po preporuka može imati za efekat modifikovano mišljenje.